

การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชย์ การบึงพระพิษณุโลก

A Development of Learning Competency Test for Teachers of Bungphra Phitsanuloke Commercial College

ลสมณ พึ่งศาสตร์* ดร.เมธิณี วงศ์วานิช รัมภกาภรณ์**และดร.พนิต เข้มทอง***

Lasamon Phungsart Dr.Methinee Wongwanich and Dr. Panit Khemtong

* นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชย์การบึงพระพิษณุโลก โดยผู้วิจัยสร้างและพัฒนาแบบวัดฯ มาจากสมรรถนะใน 4 ด้าน คือ 1) สมรรถนะทางด้านความสามารถนำประมวลรายวิชา มาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สมรรถนะทางด้านความสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สมรรถนะทางด้านความสามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 4) สมรรถนะทางด้านความสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล ลักษณะของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 35 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูที่ทำการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถามเป็นรายข้อในด้านค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในวิทยาลัยพาณิชย์การบึงพระพิษณุโลก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 57 คน โดยได้รับแบบวัดสมรรถนะกลับคืนมา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 87.71

ผลการศึกษา พบว่า แบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในอาชีวศึกษา ฉบับนี้เป็นชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีข้อสอบจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.73

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ ในการสร้างแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีการสร้างข้อคำถาม โดยยึดความรู้พื้นฐานตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ และควรมีการจัดทำคู่มือของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้แบบวัดฯ มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ได้ในการวัดสมรรถนะของทุกสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครู

Abstract

This study aimed to develop the learning competency test for teachers in Bungphra Phitsanuloke commercial college. The researcher conducted the learning competency test that was comprised of four aspects, including 1) competency to draw up lesson plan and course syllabus, 2) competency to design the students' learning that was appropriated to the age of the learners, 3)

competency to select, develop, and build the instructional media to promote students' learning, and 4) competency to organize the learning activities and classify the level of the learners from the learners' evaluations in form of 35 multiple choices.

In part of data collection, the researcher selected the research samples to try out the competency test that were 50 teachers who had been working at Suphanburi Vocational College under the Vocational Education Commission to analyze the difficulty index (p-value) and discrimination index (r-value) to set the questions in the competency test. The research population is 57 teachers who had been working at Bungphra Phitsanuloke Commercial College, in academic year of 2014. The competency tests were sent back to the researcher for 50 copies that were around 87.71% of the research population.

The results revealed that the learning competency test were comprised of 18 question items that had 4 multiple choices in each item that got the p-value at the rate between 0.23 – 0.77 and r-value at the rate between 0.21 – 0.73 tested by Bungphra teachers.

The research recommendations were suggested that all items in the learning competency test should be conducted by focusing on the basic knowledge that were provided by the related organization, and the test manual guide also should be published to make the test more effective and applicable using in other schools in the future.

Keywords: The Development of Learning Competency Test for Teachers

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านอาชีวศึกษาให้ได้บุคลากรผู้จบอาชีวศึกษาที่มีศักยภาพในการทำงานอุตสาหกรรมสมัยใหม่ บุคลากรที่สำคัญที่สุดคือครูอาชีวศึกษาซึ่งมีภาระหน้าที่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการครูสภาเรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ แต่ปัจจุบันพบปัญหาว่า ครูอาชีวศึกษาบางส่วนนั้นยังขาดความรู้ และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูในบางข้อกำหนดขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนา หรือจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในวงการอุตสาหกรรมไทยในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว จนส่งผลให้ครูอาชีวศึกษาไม่สามารถพัฒนาความรู้ใหม่ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในด้านของเทคโนโลยี อุตสาหกรรม และสอดคล้องกับโครงสร้างของแรงงาน ซึ่งเป็นตัวชี้ หรือกำหนดคุณสมบัติของผลิตผลทางการศึกษา (ธีรวิทย์ บุญยโสภณ, 2542: 130 – 131) ด้านหนึ่งในสามด้านของการประเมินครู คือ สมรรถนะ (Competency) ซึ่งเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือวางแผนงานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กรและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นมาตรฐานการแสดงผลพฤติกรรมที่ดี ในการ

ทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น ในโลกของการแข่งขันทางธุรกิจมีการวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546: 12) พบว่า การพัฒนาคน คู่แข่งจะสามารถตามทันต้องใช้เวลา 7 ปี ในขณะที่เทคโนโลยีใช้เวลาเพียง 1 ปี ก็ตามทัน เพราะซื้อหาได้ ดังนั้น สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์กร ผลการวิจัย จะเห็นได้ว่าองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นจุดแข็งในการแข่งขัน และช่วยให้องค์กรอยู่รอดและเจริญก้าวหน้า องค์กรแต่ละแห่ง จึงต้องแสวงหาวิธีบริหารทรัพยากรมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สมรรถนะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการแปลงกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายขององค์กรมาสู่การปฏิบัติของบุคลากรในองค์กรและนำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร (จิระ งามศิลป์, 2551: 10)

ดังนั้น การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพครู จึงมีความจำเป็น เพราะครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ จึงควรได้รับการวัดระดับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาและพัฒนาแบบวัดสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการตามข้อกำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูเพื่อให้มีสมรรถนะทางด้านการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องตามมาตรฐาน และเป็นข้อมูลสำหรับวิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิบูลย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัด

ฝึกอบรมครูในรูปแบบที่มีความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้ครูมีสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหาร และสถานศึกษามีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งผลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัด การเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารและครู ในวิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการวางแผนการฝึกอบรมครูในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาตนเองของครู

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร คือ ครูในวิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ปีการศึกษา 2557 ทุกประเภทวิชา ประกอบไปด้วย สาขาวิชาพาณิชยการ สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 57 คน และได้กลับคืนมา จำนวน 50 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.71

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือการศึกษาครั้งนี้จะการศึกษา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐาน

วิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 7-8) กล่าวคือ ครูอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ที่คุรุสภากำหนด สำหรับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่ สำนักมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 สมรรถนะ คือ 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 2) การสร้างและพัฒนาแบบวัด 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ ปีการศึกษา 2557 ทุกประเภทวิชา ประกอบไปด้วย สาขาวิชาพาณิชยการ สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 50 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถามเป็นรายข้อในด้านค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และประสิทธิภาพตัวลอง เพื่อคัดเลือกข้อคำถามนำไปใช้ในแบบวัดฉบับสมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ เป็นครูที่ทำการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 75 ของจำนวนประชากรทั้งหมด 76 คน

2. การสร้างและพัฒนาแบบวัด ในการสร้างและพัฒนาแบบวัดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมีกระบวนการสร้างและพัฒนาแบบวัดต่างๆ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ประกอบไปด้วย

2.1 ผู้วิจัยทำการประมวลรายวิชาต่างๆ ที่ครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ได้มีการจัดการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็นรายวิชา เช่น สาขาวิชาพาณิชยการ สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.2 ผู้วิจัยทำการสร้างข้อคำถามในแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 4 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะทางด้านความสามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สมรรถนะทางด้านความสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สมรรถนะทางด้านความสามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สมรรถนะทางด้านความสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล จำนวน 35 ข้อ ซึ่งในเนื้อหาและตัวเลือกของแบบวัดสมรรถนะฯ ดังกล่าวนั้น จะมีลักษณะของคำตอบในรูปแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก โดยมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว การให้คะแนนเป็นแบบ 0 และ 1 โดยให้ 1 คะแนน หากตอบข้อคำถามถูกต้องและหากตอบข้อคำถามผิดจะให้ 0 คะแนน

2.3 ผู้วิจัยทำการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ของสำนักมาตรฐานวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 7-8) ที่ได้กำหนดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะทางด้านความสามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการ

เรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สมรรถนะทางด้านความสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สมรรถนะทางด้านความสามารถเลือกใช้พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สมรรถนะทางด้านความสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

2.4 ผู้วิจัยทำการเลือกรูปแบบข้อคำถาม โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกลักษณะของข้อคำถามในแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ เป็นข้อคำถาม แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว ประกอบกับการให้คะแนนของแบบวัดสมรรถนะฯ นั้น ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นแบบ 0 และ 1 ซึ่งหมายถึง หากกลุ่มตัวอย่างมีการตอบถูกต้อง ผู้วิจัยจะให้คะแนนในข้อดังกล่าว เท่ากับ 1 คะแนน แต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการตอบคำถามที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยจะไม่ให้คะแนนดังกล่าว โดยกำหนดคะแนน คือ 0 คะแนน เป็นต้น ซึ่งคำถามในแบบวัดฯ จะมีความครอบคลุมสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 4 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะทางด้านความสามารถนำประมวลรายวิชาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สมรรถนะทางด้านความสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สมรรถนะทางด้านความสามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สมรรถนะทางด้านความสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล รวมทั้งหมด 24 ข้อ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงสร้าง ข้อคำถามให้มากกว่าจำนวนที่ต้องการ โดยสร้างข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 35 ข้อ

2.5 ผู้วิจัยทำการสร้างข้อคำถามของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ จำนวน 35 ข้อ แล้วนำแบบวัดฯ ที่สร้างขึ้นเสนอมานั้น นำไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความ

สอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ของสำนักมาตรฐานวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 7-8) ได้กำหนดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 สมรรถนะความเหมาะสมของข้อคำถามและตัวเลือกในการวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้แต่ละด้านและข้อเสนอแนะในการปรับแก้ไขแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาสูงสุด

2.6 ผู้วิจัยทำการปรับแก้ข้อคำถามต่างๆ ของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงผู้วิจัยได้ทำการนำแบบวัดเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ท่าน และครูเชี่ยวชาญที่ทำการสอน ระดับอาชีวศึกษา 2 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและตัวเลือก รวมทั้งความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2.7 ผู้วิจัยทำการนำผลของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ (IOC) ซึ่งพบว่าค่า IOC ที่ได้มีค่าตั้งแต่ 0.60 -1.00 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดทั้ง 35 ข้อ มีความสอดคล้องกับนิยามของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ หรือมีความตรงตามเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประกอบกับข้อคำถามที่ได้จัดทำขึ้นมานั้น จะมีความตรงตามเนื้อหาต้องมีค่าดัชนี และความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับแก้ข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนต่อไป และทำการตรวจสอบถึงความถูกต้องอีกรอบหนึ่ง

2.8 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ

ของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ใกล้เคียงกับประชากร คือ ครูที่ทำการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถามเป็นรายข้อในด้านค่าความยากง่าย(p) และค่าอำนาจจำแนก(r) จากนั้น คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ มารวมเป็นแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปติดต่อกับผู้บริหารวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ที่เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง และประสานงานเพื่อกำหนดสถานที่ วัน และเวลาในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยเตรียมแบบวัดให้เพียงพอกับจำนวนครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ที่ใช้เป็นประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.3 ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และผลการตอบแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามโครงสร้าง และความเที่ยง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัด

4.2 วิเคราะห์ค่าความยากง่ายของตัวถูกและตัวลอง โดยใช้สูตรและพิจารณาตาม จำนวนผู้ตอบแบบวัดที่ตอบข้อคำถามถูกต้องหรือเลือกตัวเลือกนั้นจากจำนวนผู้ตอบแบบวัดทั้งหมด

4.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก

4.4 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามการสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้แต่ละ

องค์ประกอบโดยการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence Index) ของข้อคำถามกับนิยามของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 การวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัด แบบความสอดคล้องภายในโดยใช้วิธีของ Kuder – Richardson (KR-20)

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ฉบับนี้เป็นชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีข้อสอบจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ ใช้กับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก ปีการศึกษา 2557 ทุกประเภทวิชา ประกอบไปด้วย สาขาวิชาพาณิชยการ สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 50 คน ผลการศึกษา ผู้วิจัยจะนำเสนอด้วยค่าสถิติพื้นฐานที่ประกอบด้วย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พบว่า

1. คุณภาพรายข้อของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก พบว่า ผลการตรวจสอบข้อมูลทางด้านเนื้อหา นั้น แบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลก มีนิยามการคิดวิเคราะห์ (Item Objective Congruence Index) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 จำนวน 35 ข้อ ทุกข้อ ซึ่งมีค่า IOC ทั้งฉบับ คือ 0.914

2. ผลการตรวจสอบค่าความยากง่าย ผู้วิจัยพบว่า ความยากง่ายของแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลย์โลกจำนวน 35 ข้อนั้น ได้ข้อคำถามที่สามารถนำมาใช้ในการวัดสมรรถภาพของครู คือ

- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของแผนการเรียนรู้

- แผนการเรียนรู้ที่ดี จะต้องมีความชัดเจนใด

- ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้สอนได้รับจากการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง

- ข้อใดมิใช่ ประโยชน์ของหนังสือเสริมประสบการณ์

- ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับแผนการสอน

- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจต่อบทเรียน และเป็นกิจกรรมที่ไม่จำเจ มีการเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมเมื่อเห็นว่าผู้เรียนเริ่มเบื่อหน่ายเป็นลักษณะของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดีแบบใด

- ผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน ประกอบไปด้วย

- ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับหลักในการเลือกใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

- องค์ประกอบของการจัดทำแผนการเรียนรู้ในระดับบทเรียน ประกอบไปด้วยองค์ประกอบใดบ้าง

- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อใช้ประกอบการเลือกรูปแบบวิธีการสอน และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษา

- กิจกรรมการเรียนการสอนแบบศึกษาด้วยตัวเอง กิจกรรมลักษณะนี้เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับใด

- วัตถุประสงค์หลัก ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน คืออะไร

- ข้อใดถูกต้อง ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

สอนที่ครูต้องเลือกใช้ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- กิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสร้างเนื้อหาสาระ ผู้เรียนจะรับเนื้อหาเป็นช่วงๆ ระหว่างการรับเนื้อหาแต่ละช่วงผู้เรียนจะได้รับการตรวจปรับความเข้าใจเนื้อหาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใด

- ข้อใดคือประเภทของโครงงาน แบ่งตามลักษณะกิจกรรม

- ข้อใดเรียงลำดับ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ถูกต้อง

- การจัดทำสื่อการเรียนการสอน ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบใดเป็นอันดับแรก

3. ผลการตรวจสอบคำอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการปิยะวิทยุโลกพบว่า คำอำนาจจำแนกของข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 18 ข้อ คือ ข้อคำถามที่ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 15, 18, 20, 22, 23, 24, 27, 31, 34, 35 ซึ่งข้อคำถามต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูในวิทยาลัยพาณิชยการปิยะวิทยุโลก

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ คือ การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะนั้น จะต้องมีการระบุนวณในการประเมินสมรรถนะ ในรูปแบบความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมของครูอาชีวศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสมรรถนะดังกล่าว ควรมีการประเมินผลจาก 1) สมรรถนะทางด้านความสามารถนำประมวลรายวิชาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สมรรถนะทางด้านความสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สมรรถนะทางด้านความสามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สมรรถนะทางด้านความสามารถจัดกิจกรรม

ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนักมาตรฐานวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548) ที่ได้ออกระเบียบไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา (2556) ที่พบว่า สมรรถนะทางด้านเทคนิค ด้านส่วนตัว ด้านการสื่อสาร ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา และด้านการสอน จะส่งผลทำให้ครูในระดับอาชีวศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ และความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดสมรรถนะต่างๆ คือ จักรพงษ์พร่องพรมราช (2554) ได้มีการระบุไว้ว่า ในการสร้างแบบวัดสมรรถนะที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการในการสอบว่า แบบวัดสมรรถนะดังกล่าว มีเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นของแบบวัดอย่างไร และเกณฑ์ดังกล่าว มีค่าอำนาจจำแนกเท่าใด และสอดคล้องกับการศึกษาของ Marshall (2013) ที่พบว่า ในการพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Grollmann (2008) ที่พบว่า ในการพัฒนาสมรรถนะนั้น จะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และการแสดงตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูในระดับอาชีวศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการนำแบบวัดที่ผู้วิจัยได้มีการจัดสร้างขึ้นไปใช้ทดสอบวัดความรู้ของครูอาชีวศึกษา เพื่อให้ทราบว่า ปัจจุบัน ครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับใด
2. ผู้บริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการปรับปรุงและ

พัฒนาครูอาชีวศึกษา ตามการประเมินผลจากแบบวัดที่ซึ่งหากครูอาชีวศึกษา ขาดความรู้ในด้านใด หรือสมรรถนะใด ผู้บริหารก็ควรจะต้องมีการจัดฝึกอบรมจัดการสอนงาน และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะของครูในวิทยาลัยพาณิชยการ ให้เพิ่มมากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- จิระ งามศิลป์. 2551. การประเมินสมรรถนะทางการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ธีรฤดี บุญยโสภณ. 2542. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546. หลักการทฤษฎีและนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษาและผลการดำเนินงานการปฏิรูปการอาชีวศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.

References

- Boonyasophon, T. 1999. The Vocational Administration and Education Technique for Industrial Development. Bangkok: Book Production House Centre of King Mongkut's Institution of Technology North Bangkok. (In thai).
- Ngoksilp, J. 2008. The Evaluation of Administration Competency. Bangkok: Odianstore Printing House. (In thai).
- The Office of Vocation Education Commission. 2003. The Principle, Theory, and Policy in Vocational Education Reform and the Performance of Vocational Education Reform. Ministry of Education. (In thai).